

JAMES

James-hu God-are aribövi jejëmijade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujo naro jemesi örire jejëmiye.

Birivoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'o ho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo.

³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'o ho ehuro u'urume vaejë'i birivorobe va'arujeje.

⁴ Röhu u'urume vaejë'i birivoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'irarije. Ehi ë'ë'o ho ehuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e.

⁵ Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'o ho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'o ho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro.

⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'o ho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ehi ruëre numëre jiobe va'ë'e.

7-8 Ëhi javè'oho uehore niö'li baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ëhi jië'e uehoro baejè'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'lo rumo'e ariböviohu'o bövi bise'lo marohë'e ariböviohu'o ëhi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'lo rumo'e javè'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavè'oho nimoronimorohë'i juvone.

¹⁰ O Christian öe bövi bise'lo marohavè'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavè'oho ja'o nimorohë'i juvone. Èhesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'lo marohëvë'e aribövioho ëhi sisërë'amo'ë'e.

¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahojajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'lo marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Röhu huë vavaeni bövi bise'lo rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Èröhoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojemi'ejöjo.

¹³ Röhu sisëhu ro dëre bijëho gëvè'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo.

Nadi ëhioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'öjego nosi dëroho bijahuaajeje.

¹⁴ Bogo ëhioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ëhuro sisëhuro ro bijahuaajeje.

¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ëhuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'öjego dëre bijahuaaje höjo. Hu bogo ëhioho ë'lajeje.

¹⁷ A'i suvuro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje.

¹⁸ Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'öjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuoröhego. Hesi aboji harihu'e javuego ëhuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hial'ëremu

henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere.

²⁰ Aehu vörö'iraejë'oho bogo ëhuro God-hu ni-maje mu maho ri'ö'ë'e.

²¹ Ëhuni va'inumile mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajore bamëhaje jöho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'oho jöho darugo'ëro jië'ëro ëhuro jemesi dë vövöbajö'oho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

²² Nadi sareramirovoromo God-are jöho ma-hia'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëväjëhi muoho ëhi vaere.

²³ God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hejë'oho aririre garomo

²⁴ vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ëhi jëvo'ë'e.

²⁵ A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ëhi God-are jögoru ga avohoromo uvë'oho: Ma-maëro jië'ëro ejaruohuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue hörömo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaejë'oho ëho iae mae jio'ë'e. Ëhuro rabe rabe ë'ë'oho God-ro ë aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

²⁶ Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'ënarue hö uvo'i röhu bitaröho bogo taemë'e atarueje. Ëhi ë'aruoho jabumë ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje.

27 A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviëhi jië'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'ohu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejaruoho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ejo.

2

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovaruje jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bijönimore.

² Èhesi bëhoho jemëhu God rajahi'i ro gago-varuje osare ae niö'iro rovö. Göhuro inömo'e aëro jië'ëro maho io'amoromo rue'i göhuro inömo rumo'e aëro jië'ëro sino sine io'amoromo rove.

³ Èhi'oromo rovamu gavë'oho niögu mae io'amë'e aho jemëro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro röho maro hijëjo. A'i niögu sisë'e aho garomo bijönimoromo ua'a'aruje: Janioho röhe bogojië'e jiaje ëhi ma-namijëjo. O ua'a'aruje: Janioho arëte bogojië'e jiaje ave sa'aro nasi höru bëhohuro ro hijëjo.

⁴ Èhi uëvë'oho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e jië'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jië'oho viëhi nugarujeje. Èhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵ Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo

rumo'e ariböviëro jëvëlëro sisë'i raromarueje. Sa'are sisë'i raromaruoho ë aribövioho jabumë God-ro baejëvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovoli avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhego. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Ëhesi bëhoho mamie God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovevë'oho naro ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Ëhuni iae ë inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e.

⁶ God-ro inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmijajeje röhu jemëro jabesi ihoho ijumëharujeje. Ëhi ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro gudumëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo.

⁷ Jemë Keriso-are iho baejarijeje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ëhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhi'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje.

⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ëro i'ue bae hesi jëve.

¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ëhuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e.

11 Ëhesi bēhoho God-ro uōvuadeje: Nadi goho'amonējo. Rōhu ē ae gemuohuro jō gōhu'o uōvuadeje: Nadi ae gō anonego guomo'irajo. Ëhuni ja bogo goho'amo'i rōhu ae gō anē'oho God-are jō ahanue ae javo'ē'e.

12 Ëhuni uvonōvore: God-are jōgoru ejahē'oho ēhuro mu sisēhu tōvavuadoho jiovahuego maro raromarue hōjo. Ëjōgoroho God-ro ijonō garomo nosi muoho mevo ga'a'ajējo no ejahē'e o bogo ejahē'e muoho vaejē'e javuo'iramu. God-ro hesi jōgoroho garomo ēhi mevo gō'a'ajē uvoromo jemēro ēho uehorovē'i jōho atobe muoho vaebe jijihore.

13 God-ro mevavuo'ajē uvo'irarije ē hesi bēhoho God-hu mevavuē'iroho gō'irōhe huē bogo baejēvare aho hesi nunire ro riravamu gövuē'oho bogo huēho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ē'e. O huē baejēvare aho hesi nunire ro riravamu gövuē'oho God-ro i'ue bojamui'i ē'oromo vuonugo'i huē baejavuo'ē'e.

No bogo ma-dōhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jō eja-horomo mu vaerōhe jōhoje.

14 Nasi ö mueno'e aehu uvē'oho: Iae na God mae uehorovaje hō uvoromo rōhu God-hu ni-maje mu bogo vaejē'oho ēhi jiē'e aho God ma-simanēremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ēma hijē'oho God-ro bogo maroho bamo'ē'e.

15 Ëhesi bēhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niōgu suhi'e bogo eni jēvamu gēromo

16 röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruoho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e.

17 Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

18 Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ëhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuëjo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu.

19 Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo ma-juhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie.

20 Uehoro bogojië'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'oho ëho bëhi rumo'eje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene.

21 Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuro buejarue maratu

döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu ehuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje.

22 Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiadeje.

23 Ëhi jië'ëro God-are surire jö uövuadëhi iae ëhi jiadeje. Jöho jajivoromo uövuë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomadeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo.

24 Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are ihohemu ëma uehorovë'oho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ehuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

25 Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ehuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo ehioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ehuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'öjade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

26 Ëhi jië'ëro ave uhu jöho majëhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojië'oho nosi sinoho ëma

imo javuo'ë'e. Ëhesi bēhoho no God uehorovo'i rōhu huhu nimaje mu bogo vaej'oho no ěma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jō maemu ato'irōhe jōhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are jō rōjēhijarue muoho majēhi'iē'e. Nadi ae aho'obēhe God-are jō rōjēhi'irarije muoho ěma baere. Rabēni hesi bēhoho jem'ō iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevēvo'i rōhu hesi jō ae rōjēhijarue aribōvi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'ō mevavuo'ë'e.

² No ae aho'obēhe mue aho'obēhe garaejarueje. Rōhu ae rahu bogo bitaro garae'i jō maemu atē'oho ēhi jiē'e aribōvioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jō'ō taem'oho ēhuro jabesi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje.

³ Ëhesi bēhoho horse jō'oho uehorovore. Horse jō'ore ö'oho ruaharueje ēhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö ě va'irōhego. Horse jō'ore ruahē'ëro ēhu'ëro horse dajo haho'e aho'obēhe ri'ōjego no naguajinö ě va'ajeje. Ëhi nosi jō'oho taem'oho nosi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje.

⁴ O boat jōho uehorovore. Boat-oho bōrōmeje. Buru bōrōmēro hesi niōgu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat bōrōme jio'i buru bōrōme jio'i rōhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e va'i nimē'iroho ě va'ajeje.

⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajēhi nosi bitaroho iae ēhi inōmo bise'eje. Inōmo bise'o jiajoho rōhu damuehu boat bōrōmo hunuovajēhi ēhi nosi bitarohuro mu bōrōmo hesi jōho ēma jō huhe atarueje.

Rōhu aveho uehorovore. Vēni hōdu biseharihuro ēhuro je'o bōrōmoho ravo barē'ē'e.

⁶ Bitarehu jō sisē ataruoho ēho vēni sisēho va'ēneje. Sisē bōvie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarēro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jiē'ēro ēhuro nosi uhoho aho'obēhe sisērōromo rumorovobe va'ajeje. Jō sisē atē'iroho mue aho'obēhe ijumaje vēnohuro ravanovajeje. Ēhesi bēhoho Satan-are ōri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obēhe ijumo'amajeje.

⁷ Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gō gō aruēre anumēre jijihoruomajoho rōhu aēro ahego ēhi ē'aruoho vuonugo'i ma-jabesi rōhoremu raromarueje. Ēhi ē'irōhoho aho no eni javuajeje. Ēhi ē'ē'e javue.

⁸ Rōhu jō aruēre anumēre ataruoho ahorovoromo ēhi ē'aruoho vuonugo'i ahorirēremu ato'irōhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisē vōrō'e sigobu jabesi bitaro va'ēnēro jiē'ēro ae gō ēhi jō sisē bojēmego sisērōrovarueje.

⁹ Bitarohuro ēhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Rōhu ē God mae uavarue bitarohuro ēhuro God va'ēne avoho'amade a jabesi ōrire jō sisē uēvarueje.

¹⁰ Jō'e gemuore jioromo rōhu jō mahu'o jō sisēhu'o jvonō'e rovajeje. Nasi ō mueno'e ēhi

jië'oho sisëje.

¹¹ Jovo mahu'o sisëhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje.

¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ëhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojamuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ëhi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Ëaho simano mae gavë'e ae höjo.

¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi ihohemu döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore.

¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Ëhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje.

¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo

döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje.

¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ëhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarueje.

¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömorae'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje.

² Ëhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje.

³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Ëhuni bogo baejarujeje.

⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Ëhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarujeje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho ëhuro God bijönimarue höjo. Ëhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje.

⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije. Röhu nani jemëro uvarujeje: Ëho ma-jöe höjo.

⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Ëhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho
God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro
hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje
höjo.

⁷ Ëhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho ju'ebiro mo va'ë'e.

⁸ God-are bēhoro va'ore. Hesi bēhire va'ē'oho huro jemesi bēhire rue'ē'e. Jemē sisē'e aribōvie jēvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribōvie jēvaje dē vövöbajo'oho avohorovore.

⁹ Huē vavaene bōrōmoho baere. Jemē ma-ijo'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore.

¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejē'e hōjo. Ēhi uvē'oho God-ro jemesi ihoho dōro bamēho'ē'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisē ato'irōhe jōhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göero gö hesi jö sisēho atore. Ö mueno'o jabesi jö sisē jövē'oho o dōre bamorovoromo uvē'oho: Ö mueno'oho sisē hō uvē'oho ē hesi bēhoho God-are jōgoroho sisē'i jōvoromo dōro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisē bogo ato'irōhe jōgoru God-hu bojamuadoho iae hesi hōjo. God-are jōgoroho iae hesi hō uvē'ohuro ēhuro ja hesi jōgoroho bogo ejaho'i a'i hesi jōgoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jōho diho mae jiego diho sisē jiego.

¹² Jōgoru bamade aho gemuje. Nosi sisē mevahuaje aho gemuje. Ēaehu mare bamavuē'oho o sisēre bamavuē'oho hu eni jie. Ēhuni diehi'oromo uvanueje: Na bōrōme jevo'i God bise'e hōromo ēhuni dōro bamorovoromo jasi a hesi jö sisē mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajē uvoromo ma-dōhemu nimoronimorohē'i ato'irōhe jōhoje.

13 Röhu ave jöho majëhi'ië'e here. Jemë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejarëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejarëjo. Va'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejarëjo.

14 Ëhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Ëhuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ëhu'o dadivëvajeje. Ëhesi bëhoho jemë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e.

15 Ëhuni nadi uvo'ibejarije: Ëhi ë'ejarëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no biririvoromo raromoromo ëhi ëhi ë'ejarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo.

16 A'i jemëro uvarujeje: Ëhi ëhi ë'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Ëhi jië'oho bogo maehuje.

17 Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaej'ëho ëho mu sisë vaeruo-majeje.

5

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

1 Röhu inömo marohë'e mae jië'e ariböviohumë aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örيره rue'ië'e jiaje.

2 Bövi bise'lo börömo bëhi jëvajoho sagohoriro mo muduhi'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije.

3 Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jemë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ië'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve.

4 Aveho gahe. Jemesi mu ariböviohuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'lo uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Ëhi atarue jöho God bövi bise'lo muebe'amaje aho hu iae hejajeje.

5 Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje.

6 Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sarerisareriëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahëvarueje.

Badahu rueröhego birivoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhejöhoje.

7 Röhu ö mueno'e birivoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro.

Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'o'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo birivoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego birivoromo muebejuvo ijonö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje.

⁸ Iruno'o riröhego birivoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho birivoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ië'e jiaje.

⁹ Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejaru-joho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane höjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove.

¹⁰ Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-birivoruomadeje. Jabuhu birivarëhi jemë'o ëhi birivore.

¹¹ Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu birivarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu birivade jöho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu birivobe rovamu ijonö Badahu mabëhe ajamijade jöho ëhu'o gavarujeje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

12 Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Ëhemu uvore. Ëhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

13 Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'ocho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'ocho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro.

14 Ae gö guomo guomo baejë'ocho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'öjogo rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro.

15 God mae uehorovoromo ëninamijë'ocho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'ocho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e.

16 Ëhuni mu sisë vaejë'ocho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Ëhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'ocho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e.

17 Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjöro. Ëninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu

manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje.

¹⁸ Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho

²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa